

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА

**ТРАНСФОРМАЦІЯ
ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ:
ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ**

**МАТЕРІАЛИ
І всеукраїнської науково-практичної конференції**

21 лютого 2024 року

Київ
Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова
2024

такому авторитетному міжнародному акті доцільно застосувати формулювання – «всі необхідні заходи». Те саме зауваження стосується і словосполучення, використаного у тій самій статті щодо заборони «безпосередньої участі у військових діях», що очевидно дозволяє залучати дітей до опосередкованої участі (наприклад, збір чи передача військової інформації, транспортування зброї, тощо) у таких діях [4]. Таким чином, система міжнародно-правового захисту прав дітей в умовах збройних конфліктів потребує удосконалення щодо забезпечення більш повної релевантності з нормами МГП, зокрема в умовах сьогодення, коли міжнародні збройні конфлікти все більше поширюються у світі.

Використані джерела:

1. Додатковий протокол до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів : ООН; Протокол від 08.06.1977. URL : <http://surl.li/brsas> (дата звернення: 15.02.2024)
2. Женевська Конвенція про захист цивільного населення під час війни : ООН; Конвенція від 12.08.1949. URL : <http://surl.li/bpkpd> (дата звернення: 15.02.2024)
3. Конвенція про права дитини : ООН; Конвенція від 20.11.1989. URL : <http://surl.li/wufe> (дата звернення: 15.02.2024)
4. Конвенція про права дитини та участь неповнолітніх у збройних конфліктах. URL : https://minjust.gov.ua/m/str_33359
5. Факультативний протокол до Конвенції про права дитини, що стосується участі дітей у збройних конфліктах : ООН; Протокол від 01.01.2000. URL : <http://surl.li/bqjxj> (дата звернення: 15.02.2024)

УДК 320.15

*Тимошук О. Г.,
кандидат юридичних наук,
доцент кафедри конституційного права та теоретико-правових дисциплін
Білоцерківський національний аграрний університет*

КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВІ ВИКЛИКИ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ В КОНТЕКСТІ ЗАХИСТУ ПРАВ ТА СВОБОД ГРОМАДЯН В УКРАЇНІ

Основний принцип політики держави, пов'язаний із захистом прав людини та громадянина, закріплений у Конституції України [1]. Цей принцип гарантує, що життя та здоров'я людини, її гідність, честь, недоторканість та безпека є найвищою соціальною цінністю у країні. Держава несе відповідальність перед громадянами за свою діяльність, а права та свободи

людини та їх гарантії визначають спрямованість та зміст діяльності держави. Отже, основним завданням держави є забезпечення та захист прав і свобод людини. Згідно з Конституцією України, державні принципи, такі як соціальний і правовий, відображають повний спектр політичних, соціально-економічних та світоглядних прав і свобод людини. Таким чином, пріоритетним завданням суспільства є забезпечення захисту та розвитку прав і свобод людини та громадянина, а також уникнення будь-яких перешкод на шляху до їх реалізації [2, с. 49]. Конституція України гарантує права та свободи людини та громадянина, такі як право на життя, свободу слова та думки, свободу віросповідання, приватність, освіту та інші. Однак ефективний захист цих прав залежить не тільки від існуючого законодавства, але і від його реалізації та забезпечення. Україна прийняла ряд законів, спрямованих на захист прав і свобод громадян, що відповідають європейським стандартам, такі як закони про свободу слова та інформації, про захист персональних даних та про боротьбу з дискримінацією.

Процес європейської інтеграції вимагає забезпечення в Україні високого рівня захисту прав та свобод громадян. Ця обставина настільки важлива, що потребує вдосконалення законодавства та правової системи. У контексті Європейського Союзу Україна повинна відповідати міжнародним стандартам і вимогам, які покладають на неї зобов'язання щодо реформування правової системи. Тому дослідження конституційно-правового типу регулювання прав і свобод громадян в Україні в умовах євроінтеграції є надзвичайно важливим і актуальним для визначення шляхів подальшого розвитку держави в напрямку створення правової, демократичної та соціальної держави. Україні пропонується створити сприятливі умови для ефективного реалізації зобов'язань, визначених міжнародними документами, які були ратифіковані країною, а також провести гармонізацію внутрішнього законодавства з вказаними нормами. Зазначається на необхідності інтенсифікації та конструктивного взаємодії з Міжнародною організацією праці, зокрема шляхом ратифікації та ефективного впровадження конвенцій цієї організації, сприяння гармонізації внутрішнього законодавства з міжнародними трудовими нормами та європейськими стандартами. Крім того, висловлюється необхідність проведення реформ у сфері трудового законодавства, соціального страхування та соціального забезпечення, а також розроблення та впровадження програм забезпечення зайнятості, зокрема для молоді, інвалідів, та осіб, постраждалих від торгівлі людьми. Також відзначається важливість реформування системи статистики праці, підтримки формування та підвищення ефективності адміністрації праці та її складових, включаючи такі інституції, як державна інспекція праці, органи державного нагляду у сфері охорони праці, та служба посередництва і примирення.

На сьогодні в Україні необхідно здійснити реформування та удосконалення юридичних засобів охорони та захисту прав людини. Невикористання, у деяких випадках, засобів захисту прав людини є однією з основних проблем у сфері правового гарантування цих прав в Україні. Відсутність в багатьох нормативних актах вказівок на санкції саме за невиконання (ухилення від виконання) службових обов'язків, використовуючи такі засоби, тобто за службову бездіяльність або нежиття санкцій, навіть тоді, коли вони передбачені законом і існують підстави для їх застосування, є основною причиною їх неефективності. Такі засоби перетворюються на декларативно-пропагандистські акції, що позбавлені гарантованого юридичного ефекту і здатні лише дискредитувати закон, а не забезпечити його реалізацію.

Використані джерела:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996. № 254к/96-ВР Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Джуська А. В., Палюх А. Я. Конституційне право людини на життя в Україні: сучасний підхід. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2019. Т. 24, № 4. С. 48–56. DOI: <https://doi.org/10.33270/01191134.48>

УДК 342.1

Токарчук О. В.,

*доктор юридичних наук, професор, провідний науковий співробітник
Інститут правотворчості та науково-правових експертиз НАН України
o.v.tokarchuk@gmail.com*

НАЦІОНАЛЬНА ПРАВОВА КУЛЬТУРА НА ШЛЯХУ УКРАЇНИ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Розвиток правової культури дозволяє визначити її динаміку, виявити історичні та сучасні зміни. Результат взаємопроникнення правових культур може бути позитивним, якщо один правовий інститут утверджується в рамках іншої правової культури, або негативним, якщо один правовий інститут занепадає або від нього відмовляються. Варто зазначити, що у процесі акультурації правової культури важливо забезпечити певний діалог між правовими культурами. Ці речі видаються дуже важливими для розвитку правової культури України. Європейський вибір України пояснюється тривкою історичною традицією співпраці українців з іншими європейськими

<i>Войціховський А. В., Блінков І. Д.</i>	
ЕВОЛЮЦІЯ МІЖНАРОДНОЇ ПРАВОСУБ'ЄКТНОСТІ МІЖНАРОДНИХ НЕУРЯДОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ПРАВОЗАХИСНОГО СПРЯМУВАННЯ	204
<i>Єрмоленко-Князєва Л. С.</i>	
ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА ПРАВОВУ СИСТЕМУ УКРАЇНИ.....	207
<i>Каптан М. В., Зінчук А. М.</i>	
КОНЦЕПЦІЯ ПОСТАЧАННЯ ВІЙСЬКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ДОПОМОГИ УКРАЇНІ, НА ПРИКЛАДІ ДЕРЖАВ-ПАРТНЕРІВ ВІДПОВІДНО ДО НОРМ МГП	211
<i>Кириєнко О. С.</i>	
ПРОБЛЕМИ МІЖНАРОДНОГО УСИНОВЛЕННЯ.....	215
<i>Колодяжний М. Г.</i>	
ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА КЕРУВАННЯ ТРАНСПОРТНИМИ ЗАСОБАМИ У СТАНІ АЛКОГОЛЬНОГО СП'ЯНІННЯ: ЩОДО НАПРЯМІВ УДОСКОНАЛЕННЯ В УКРАЇНІ ВІДПОВІДНО ДО ПРАКТИКИ ЄС	218
<i>Крижна В. В., Крижна А. Є.</i>	
ПРАВОВИЙ МЕХАНІЗМ РЕАЛІЗАЦІЇ МІЖНАРОДНИХ СОЦІАЛЬНИХ СТАНДАРТИВ.....	221
<i>Мальцев В. В., Терезюк І. І.</i>	
ПРАВА НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН ПІД ЧАС ВОЄННОГО КОНФЛІКТУ В УКРАЇНІ.....	225
<i>Полуніна Л. В.</i>	
МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ ІНСТРУМЕНТИ ЗАХИСТУ ПРАВ БІЖЕНЦІВ	228
<i>Рябовол Л. Т.</i>	
ДЖЕРЕЛА МГП ПРО ЗАХИСТ ПРАВ ДІТЕЙ В УМОВАХ ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ.....	231
<i>Тимошук О. Г.</i>	
КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВІ ВИКЛИКИ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ В КОНТЕКСТІ ЗАХИСТУ ПРАВ ТА СВОБОД ГРОМАДЯН В УКРАЇНІ.....	234
<i>Токарчук О. В.</i>	
НАЦІОНАЛЬНА ПРАВОВА КУЛЬТУРА НА ШЛЯХУ УКРАЇНИ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ	236